

તાત્ત્વી સ્થાનોથી...

મુર્મૂનું રાષ્ટ્રપતિ બનવું એ

રાજકારણમાં માત્ર સંયોગ નથી

ભારતમાં સાડા આદ ટકાથી થોડી વધુ વર્તી આદિવાસી છે. ભારતમાં લોકસભાની કુલ બેઠકોમાંથી રૂઠ બેઠકો અનુસૂચિત જનજાતિ માટે અનામત છે. ભીલ અને ગોડ પછી આદિવાસીઓની સૌથી વધુ વર્તી સંથાળ જતીની છે. મિઓરામ, નાગાવંડ, મેધાલય, અરણાચાલ પ્રદેશમાં રાજ્યની વર્તીમાં તેમનો હિસ્સો ૧૦ ટકાથી વધુ છે. જ્યારે મહિપુર, સિકિકમ, ત્રિપુરા અને છતીસગઢમાં આદિવાસી વર્તી ૩૦ ટકા છે અને મધ્યપ્રદેશ, ઝાર્ખંડ અને ઓડિશામાં તેમની વર્તી ૨૦ ટકાથી વધુ છે. આ કારણોસર એવું માનવામાં આવે છે કે દ્રોપદી મુર્મૂનું રાષ્ટ્રપતિ બનવું એ ભારતીય રાજકારણમાં માત્ર સંયોગ નથી. ભારતને આગામીના ૩૫ વર્ષ બાદ દ્રોપદી મુર્મૂના રૂપમાં પ્રથમ આદિવાસી રાષ્ટ્રપતિ મળ્યાં છે. તેઓ સંથાળ સમુદ્ધામાંથી આવે છે. આદિવાસીઓ વર્તીના હિસ્સાથી આઠનવ ટકા ભેટે હોય, પરંતુ ઐતિહાસિક રીતે જોઈએ તો તેમણે સ્વત્તંત્રતા સંગ્રામથી લઈને આજ્ઞાપર્યત રાજ્યનીતિમાં સંકિય ભાગીદારી નોંધાવી છે. જેમ કે ઉદ્યુપુરાના રાજીની સેનામાં ભીલ આદિવાસી એક મહત્વપૂર્ણ હિસ્સો હતા. અંગેજ શાસન સામે અવાજ ઉદાવનારા સૌપ્રથમ આદિવાસી હતા. ૧૮૮૭ની લડાઈના લગભગ ૮૦ વર્ષ પહેલાં તેમણે અંગેલે સામે ધૂષુષ ભાજીથી બળનો કર્યો હતો. તિલકા માંઝી પણ સંથાળ આદિવાસી હતા. આગીઠી પછી આદિવાસીઓએ પોતાના માત્ર એલગ રાજ્યની માંગ કરી હતી.

અનુસૂચિત જનજાતિ બેઠકોની જીત-હારના આ આંકડાઓમાં છુપાયેલી છે ભાજપના ગેરીમ પણની સંપર્ક માહિતી ૨૦૧૪ની સરખામણીમાં ૨૦૧૯માં જે ભાજપની જીતના આંકડામાં વધારે થયો હતો તેમાં અડધા સંસદી દિલિજિન અને આદિવાસી સમૃદ્ધાયના હિસ્સે નાથી પછી વધું હતું. ભાજપની ગેરીમ પણની સંપર્ક માહિતી ૨૦૧૪ની સરખામણીમાં ૨૦૧૯માં જે ભાજપની જીતના આંકડામાં વધારે થયો હતો તેમાં અડધા રહેલું હતું. ડોંગેસ આદિવાસી વિસ્તારોમાં અન્યાં સુધી સારો દેખાવ કરતી આવી છે. જેમ કે ગુજરાતમાં ૨૭માંથી ૧૫ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે, રાજસ્થાનમાં ૨૮માંથી ૧૩ બેઠકો અને છતીસગઢમાં ૨૮માંથી ૨૭ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે. આ બેઠકો પર ભાજપની નજર છે. ભાજપ દ્રોપદી મુર્મૂના રૂપમાં આદિવાસી વાટ બેઠકોને આકર્ષણીઓ પ્રયાસ કરી રહી છે એવી વાતમાં લોકોની સંકુચિત માનસિકતા પ્રતિબિંબિત થાય છે. નભળા વર્ગની વિભિન્ન વિભાગોની યોગ્યતાના આધારે દેશના ટોચોના પદ સુધી પછી વધું હોય. અને આદિવાસી વાટની પદોની અનુભૂતિ ના આદિવાસી વિસ્તારોમાં અન્યાં સુધી સારો દેખાવ કરતી આવી છે. જેમ કે ગુજરાતમાં ૨૭માંથી ૧૫ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે, રાજસ્થાનમાં ૨૮માંથી ૧૩ બેઠકો અને છતીસગઢમાં ૨૮માંથી ૨૭ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે. આ બેઠકો પર ભાજપની નજર છે. ભાજપ દ્રોપદી મુર્મૂના રૂપમાં આદિવાસી વાટ બેઠકોને આકર્ષણીઓ પ્રયાસ કરી રહી છે એવી વાતમાં લોકોની સંકુચિત માનસિકતા પ્રતિબિંબિત થાય છે. નભળા વર્ગની વિભિન્ન વિભાગોની યોગ્યતાના આધારે દેશના ટોચોના પદ સુધી પછી વધું હોય. અને આદિવાસી વાટની પદોની અનુભૂતિ ના આદિવાસી વિસ્તારોમાં અન્યાં સુધી સારો દેખાવ કરતી આવી છે. જેમ કે ગુજરાતમાં ૨૭માંથી ૧૫ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે, રાજસ્થાનમાં ૨૮માંથી ૧૩ બેઠકો અને છતીસગઢમાં ૨૮માંથી ૨૭ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે. આ બેઠકો પર ભાજપની નજર છે. ભાજપ દ્રોપદી મુર્મૂના રૂપમાં આદિવાસી વાટ બેઠકોને આકર્ષણીઓ પ્રયાસ કરી રહી છે એવી વાતમાં લોકોની સંકુચિત માનસિકતા પ્રતિબિંબિત થાય છે. નભળા વર્ગની વિભિન્ન વિભાગોની યોગ્યતાના આધારે દેશના ટોચોના પદ સુધી પછી વધું હોય. અને આદિવાસી વાટની પદોની અનુભૂતિ ના આદિવાસી વિસ્તારોમાં અન્યાં સુધી સારો દેખાવ કરતી આવી છે. જેમ કે ગુજરાતમાં ૨૭માંથી ૧૫ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે, રાજસ્થાનમાં ૨૮માંથી ૧૩ બેઠકો અને છતીસગઢમાં ૨૮માંથી ૨૭ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે. આ બેઠકો પર ભાજપની નજર છે. ભાજપ દ્રોપદી મુર્મૂના રૂપમાં આદિવાસી વાટ બેઠકોને આકર્ષણીઓ પ્રયાસ કરી રહી છે એવી વાતમાં લોકોની સંકુચિત માનસિકતા પ્રતિબિંબિત થાય છે. નભળા વર્ગની વિભિન્ન વિભાગોની યોગ્યતાના આધારે દેશના ટોચોના પદ સુધી પછી વધું હોય. અને આદિવાસી વાટની પદોની અનુભૂતિ ના આદિવાસી વિસ્તારોમાં અન્યાં સુધી સારો દેખાવ કરતી આવી છે. જેમ કે ગુજરાતમાં ૨૭માંથી ૧૫ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે, રાજસ્થાનમાં ૨૮માંથી ૧૩ બેઠકો અને છતીસગઢમાં ૨૮માંથી ૨૭ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે. આ બેઠકો પર ભાજપની નજર છે. ભાજપ દ્રોપદી મુર્મૂના રૂપમાં આદિવાસી વાટ બેઠકોને આકર્ષણીઓ પ્રયાસ કરી રહી છે એવી વાતમાં લોકોની સંકુચિત માનસિકતા પ્રતિબિંબિત થાય છે. નભળા વર્ગની વિભિન્ન વિભાગોની યોગ્યતાના આધારે દેશના ટોચોના પદ સુધી પછી વધું હોય. અને આદિવાસી વાટની પદોની અનુભૂતિ ના આદિવાસી વિસ્તારોમાં અન્યાં સુધી સારો દેખાવ કરતી આવી છે. જેમ કે ગુજરાતમાં ૨૭માંથી ૧૫ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે, રાજસ્થાનમાં ૨૮માંથી ૧૩ બેઠકો અને છતીસગઢમાં ૨૮માંથી ૨૭ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે. આ બેઠકો પર ભાજપની નજર છે. ભાજપ દ્રોપદી મુર્મૂના રૂપમાં આદિવાસી વાટ બેઠકોને આકર્ષણીઓ પ્રયાસ કરી રહી છે એવી વાતમાં લોકોની સંકુચિત માનસિકતા પ્રતિબિંબિત થાય છે. નભળા વર્ગની વિભિન્ન વિભાગોની યોગ્યતાના આધારે દેશના ટોચોના પદ સુધી પછી વધું હોય. અને આદિવાસી વાટની પદોની અનુભૂતિ ના આદિવાસી વિસ્તારોમાં અન્યાં સુધી સારો દેખાવ કરતી આવી છે. જેમ કે ગુજરાતમાં ૨૭માંથી ૧૫ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે, રાજસ્થાનમાં ૨૮માંથી ૧૩ બેઠકો અને છતીસગઢમાં ૨૮માંથી ૨૭ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે. આ બેઠકો પર ભાજપની નજર છે. ભાજપ દ્રોપદી મુર્મૂના રૂપમાં આદિવાસી વાટ બેઠકોને આકર્ષણીઓ પ્રયાસ કરી રહી છે એવી વાતમાં લોકોની સંકુચિત માનસિકતા પ્રતિબિંબિત થાય છે. નભળા વર્ગની વિભિન્ન વિભાગોની યોગ્યતાના આધારે દેશના ટોચોના પદ સુધી પછી વધું હોય. અને આદિવાસી વાટની પદોની અનુભૂતિ ના આદિવાસી વિસ્તારોમાં અન્યાં સુધી સારો દેખાવ કરતી આવી છે. જેમ કે ગુજરાતમાં ૨૭માંથી ૧૫ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે, રાજસ્થાનમાં ૨૮માંથી ૧૩ બેઠકો અને છતીસગઢમાં ૨૮માંથી ૨૭ બેઠકો કોંગ્રેસ પાસે છે. આ બેઠકો પર ભાજપની નજર છે. ભાજપ દ્રોપદી મુર્મૂના રૂપમાં આ

